

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor

HOTĂRÂRE nr. 3-46/2024

cu privire la examinarea contestației domnului XXXXXX XXXXXX împotriva Deciziei
Inspecției Procurorilor din xx.xx.2023

06 decembrie 2024

mun. Chișinău

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte - Vladislav Gușan

Membrii - Victor Comerzan, Octavian Lazarev, Oleg Televca, Pavel Țurcan, Alexandru Lozan, Elena Cazacov.

examinând în ședință publică contestația cet. XXXXXX XXXXXX, Director General al Băncii Comerciale „XXXXXX” SA împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare a Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, adoptată în privința procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Ion Șlicari, din lipsa temeiurilor de atragere la răspundere disciplinară, audiind raportul Dlui Oleg Televca, Colegiul de disciplină și etică,

CONSTATĂ:

La data de xx.xx.2023, cu nr.XXXX, dl XXXXXX XXXXXX, Director General al Băncii Comerciale „XXXXXX” SA, a sesizat Prim- Ministrul Republicii Moldova, dl Dorin Recean, pe faptul pretinselor abateri disciplinare comise de către procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, Ion Șlicari. Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, via e-mail, s-a desesizat în favoarea Consiliului Superior al Procurorilor, instituție care, conform competenței, a redirecționat sesizarea menționată *supra*, pentru verificare Inspecției procurorilor, unde a fost înregistrată la data de xx.xx.2023 fiindu-i acordat nr. de corespondență XXXX.

Tot la data de xx.xx.2023, cu nr.XXXX, dl XXXXXX XXXXXX, Director General al Băncii Comerciale „XXXXXX” SA, cu o sesizare, aproape identică celei anti-menționate, a sesizat și Președinta Republicii Moldova, dna Maia Sandu. Aparatul Președintelui Republicii Moldova, via e-mail, s-a desesizat în favoarea Consiliului Superior al Procurorilor, instituție care, conform competenței, a redirecționat sesizarea menționată *supra*, pentru verificare Inspecției procurorilor, unde a fost înregistrată la data de xx.xx.2023 fiindu-i acordat nr. de corespondență XXXX.

Având în vedere conținutul aproape identic al sesizărilor, că acestea vizează același procuror și aceleași fapte, concluzionez că între sesizări există elemente de conexitate, motiv pentru care, în conformitate cu prevederile art. 43 alin. (3) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, acestea vor fi conexate, cu acordarea numărului unic de corespondență XXXX.

Sesizările domnului XXXXXX XXXXXX, Director General al Băncii Comerciale „XXXXXX” SA, sunt depuse în limba română, conțin elementele de bază necesare unor astfel de documente, sunt semnate electronic de autor. Din perspectiva art.40 din Legea nr.3/2016, având în vedere că se pun în verificare fapte ce rezultă din activitatea decizional-procesuală, constat că faptele ce urmează a fi verificate, se încadrează în termenele de prescripție ale răspunderii disciplinare a procurorilor. Pe cale de consecință, sesizarea corespunde cerințelor de formă și conținut instituite prin

Regulamentul privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-240/16 din 29.09.2016.

Alegațiile autorului sesizărilor pot fi rezumate după cum urmează:

Menționează dl XXXXXX XXXXXX că, acțiunile comise de unii reprezentanți ai Procuraturii, pot genera procese ireversibile de revizuire de către acționarul BC” XXXXXX” SA- a strategiei vis-a-vis de investiția sa în banca din Republica Moldova. Scopul sesizărilor este de a preveni și curma abuzuri, și ilegalități din partea unor funcționari, întrucât să se asigure respectarea legii, să se ofere securitate sporturilor juridice, considerate ca fiind deziderate ale dreptului Convenției cât și dreptului comunitar.

La caz, unele și aceleași soluții date de instanțele de judecată în procesele civile sunt reexamineate și neapreciate de către procurori, care vădit manifestă atitudine tendențioasă la instrumentarea cauzelor penale în procesul cărora încearcă să dea o interpretare eronată a hotărârilor instanțelor de judecată, cu scopul creării situațiilor juridice diferite a raporturilor deja consfințite prin hotărâri judecătorești.

Așa dar, BC „XXXXXX” SA, în temeiul contractului de credit nr. XXXX din xx.xx.2008, a acordat SRL „XXXXXX”, mijloace bănești cu titlu de credit bancar, în sumă de 38 000 000 lei, ce urmau a fi restituite până la xx.xx.2009. în scopul garantării executării obligațiilor asumate prin contractul de credit nr. XXXX din xx.xx.2008, debitorul SRL „XXXXXX”, a grevat cu gaj (ipotecă) în favoarea băncii, construcția comercială situată în mun. Chișinău, str. XXXXXX XXXXXX, XXX (contractul de gaj ipotecă) nr. XXX din xx.xx.2008) și construcția de cultură și agrement, și terenul aferent acesteia, situate în mun. Chișinău, str. XXXXXX XXXXXX, XXX (contractul de gaj ipotecă) nr. XXX din xx.xx.2008). La fel, în scopul asigurării executării obligațiilor asumate de SRL „XXXXXX” prin contractul de credit nr. XXXX din xx.xx.2008, inclusiv SC „XXXXXX” SRL, a grevat cu gaj (ipotecă), în favoarea Băncii, terenul cu construcție nefinisată, situate în mun. Chișinău, str. XXXXXX, nr. XX (contractul de gaj /ipotecă nr. XXX din xx.xx.2008).

Ulterior, nici SRL „XXXXXX” și nici SC „XXXXXX” SRL nu au fost în stare să restituie creditul acordat de Bancă și, din acest fapt, Banca a inițiat procedura de exercitare a dreptului de gaj /ipotecă asupra bunurilor gajate de debitori.

Menționează autorul sesizărilor că, în temeiul acordurilor privind executarea benevolă a dreptului de ipotecă nr. XXXX din xx.xx.2009 și nr. XXXX din xx.xx.2009, în scopul stingerii datoriilor aferente contractului de credit nr. XXXX din xx.xx.2008, debitorul SRL „XXXXXX”, benevol a transmis în posesia Băncii construcția din str. XXXXXX XXXXXX, XXX și bunurile imobile din str. XXXXXX XXXXXX XXX, pentru înstrăinarea acestora, potrivit art.34 al Legii nr. 142/2008 cu privire la ipotecă.

Aparent, litigiile ar urma să fie soluționate de instanțele de judecată în cadrul unui proces civil. Dar, cu regret, la un moment anumit, debitorii Băncii, au decis să se eschiveze de la onorarea obligațiilor contractuale asumate, inclusiv prin înstrăinarea neautorizată a terenului care urma să fie ipotecat Băncii și împiedicarea oricăror acțiuni ale Băncii orientate spre recuperarea creanței sale.

În circumstanțele descrise, Banca s-a adresat în instanța de judecată în vederea apărării drepturilor sale legitime. Pe parcursul judecării cauzei de Judecătoria Chișinău, sediul XXXXXX (dosar nr. XXXX), Banca a demonstrat că, reieșind din prețul cu care debitorul a vândut terenul (care urma să fie ipotecat Băncii) și persoana cumpărătorului, clauza contractului de ipotecă a construcției, rezultă că contractul de vânzare a terenului a fost un contract fictiv, care a avut menirea să creeze o aparență juridică pentru terți (și anume pentru Bancă), implicând o neconcordanță între voința reală și voința declarată.

Astfel, voința declarată a SRL „XXXXX” era de a înstrăina terenul, iar voința reală era de a se eschiva de la obligația de a greva cu ipotecă în favoarea Băncii acest teren. Contractul respectiv nu a avut drept scop nașterea, modificarea sau stingerea unor drepturi și obligații civile - elemente esențiale ale unui act juridic, potrivit art. 195 Cod civil.

Deși la xx.xx.2011 prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție Chișinău, s-a admis cererea Băncii, cu privire la asigurarea acțiunii, iar prin încheierea executorului judecătoresc, XXXXXX XXXXXX, s-a obligat IS „Cadastru” să aplice interdicție și să nu permită înstrăinarea bunurilor imobile ce aparțin cu drept de proprietate debitorului, ÎS „Cadastru” intenționat a executat încheierea executorului judecătoresc abia la xx.xx.2011, după ce, prin contractul nr. XXXX din xx.xx.2011, terenul a fost înstrăinat. Acest din urmă contract a fost încheiat și depus spre înregistrare la OCT Chișinău cu scopul înșelării Băncii, urmărind evitarea aplicării sechestrului asupra terenului.

Instanța de judecată a conchis că, persoanele care gestionează din umbră companiile SRL „XXXXX” și alte companii acționate în judecată, au scopul real de eschivare de la executarea de către SRL „XXXXX” a obligației asumată prin contractul de gaj/ipotecă nr. XXXX din xx.xx.2008. Respectiv, prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2019, parțial s-a admis cererea BC „XXXXXX” SA și s-a dispus: 1) încasarea de la SRL „XXXXX” în beneficiul BC „XXXXXX” SA datoriei pentru contractul de credit nr. XXXX din xx.xx.2008 în sumă de 28 672 774 lei 23 bani și TVA achitată în mărime de 2 021 194 lei 50 bani, dobânda de întârziere pentru neachitarea la timp a TVA - 2 095 120 lei 38 bani; 2) cerința BC „XXXXXX” SA privind încasarea penalității la dobândă în sumă de 9 888 846,98 lei a fost respinsă ca fiind neîntemeiată; 3) s-a încasat de la SRL „XXXXXX” în beneficiul BC „XXXXXX” SA, suma TVA achitată în mărime de 80 848 lei 83 bani și dobânda de întârziere pentru neachitarea la timp a TVA - 85 839 lei 31 bani; 4) s-a încasat de la SRL „XXXXX” și SRL „XXXXXX”, în mod solidar, în beneficiul BC „XXXXXX” SA, cheltuielile de judecată în mărime de 50 000 lei; 5) s-a declarat nulitatea absolută a contractelor de vânzare-cumpărare nr. XXXX din xx.xx.2012, nr. XX din xx.xx.2012, fiind recunoscut dreptul de ipotecă al BC „XXXXXX” SA asupra terenului situat în mun. Chișinău, str. XXXXXX XXXXXX, XXX; 6) a fost obligată SRL „XXXXX” să încheie un contract de ipotecă cu BC „XXXXXX” SA, prin care să greveze cu ipotecă în favoarea BC „XXXXXX” SA terenul situat în mun. Chișinău, str. XXXXXX XXXXXX, XXX, în calitate de garanție pentru executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate prin contractul de credit; 7) s-a încasat, în mod solidar, de la SRL „XXXXX” și alte companii pârâți în procesul civil, în beneficiul BC „XXXXXX” SA prejudiciul material adus prin negrevarea la timp a terenului, în mărime de 11 875 111 lei 93 bani; 8) au fost recunoscute ca fiind de rea-credință persoanele juridice, care au contractat cu SRL „XXXXX”; 9) s-a constatat nulitatea absolută a contractelor de vânzare-cumpărare nr. XXXX; nr. XXXX și nr. XXXX din xx.xx.2014; 10) au fost respinse cererile reconvenționale privind rezoluțiunea contractului de credit și anularea contractelor de vânzare-cumpărare a imobilului la licitație cu strigare nr. XXXX, nr. XXXX, nr. XXXX din xx.xx.2010 și a proceselor-verbale la licitația cu strigare din aceeași dată, declararea nulității contractului de gaj/ipotecă nr. XXXX din xx.xx.2008 și a acordului adițional nr. XXX din xx.xx.2008, declararea nulității acordului privind executarea benevolă a dreptului de ipotecă nr. XXXX din xx.xx.2009 și altor contracte a căror nulitate s-a invocat în instanță.

Ulterior, la inițiativa persoanelor care au pierdut procesul civil, având intenții meschine și cu ajutorul unor procurori, intenționat au fost pornite mai multe procese

penale urmărind scopul de a afecta Banca, în încercarea debitorilor de a se sustrage de la obligațiile de restituire a datoriilor pe care le au față de Bancă.

Pornirea urmăririi penale reprezintă o tactică abuzivă și ilegală, întrucât relațiile financiare și comerciale în discuție sunt de natură civilă și ar trebui să fie soluționate în instanțele civile, fără amestecul nejustificat al procurorilor, care periodic eliberează debitorilor diverse ordonanțe și alte copii din dosarul penal, iar aceștia le prezintă în instanța civilă încercând să influențeze procesele civile în derulare, care au fost inițiate în vederea recuperării datoriilor, stare de lucruri ce reprezintă o sfidare a principiului securității raporturilor juridice, or, rezultă că hotărârea judecătorească civilă este repusă în discuție de către procuror, acțiuni care împiedică Banca la recuperarea datoriilor conform legii.

Deci, la plângerea administratorului SRL „XXXXX”, XXXXXX XXXXXX, la xx.xx.2018 a fost pornită urmărirea penală conform indicilor infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (*escrocheria*); art. 310 alin. (1) Cod penal (*falsificarea probelor în procesul civil*) și art. 361 alin. (2) Cod penal (*confeccionarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale false*). Astfel, procurorii califică faptul adresării în instanța de judecată drept escrocherie, afirmând că Banca, prin depunerea unei acțiuni în instanța de judecată, prin care a solicitat încasarea datoriei în baza contractului de credit, acțiune care a fost admisă de către Judecătoria Chișinău, sediul XXXXXX, SRL-ului „XXXXX” și lui XXXXXX XXXXXX, li s-au cauzat prejudicii de 107 478 356, 60 lei și, respectiv, 53 739 176, 30 lei. Este bine cunoscut că, într-un stat democratic de drept, adresarea într-o instanță de judecată pentru apărarea drepturilor sale legale, nicidecum nu reprezintă o escrocherie.

Dacă initial procurorii persecutau doar persoanele, avocații, care în temeiul contractului de asistență juridică reprezentau interesele Băncii în instanța de judecată, în continuare, pentru a crea iluzia apariției unei noi probe care ar urma să fie utilizată la judecarea dosarelor civile, după aproximativ 5 ani de zile de când a fost pornit procesul penal la plângerea lui XXXXXX XXXXXX - administrator al SRL „XXXXX”, prin ordonanța procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Ion Șlicari, BC „XXXXXX - XXXXXX” (*denumire a Băncii până în luna martie 2018*), a fost recunoscută în calitate de parte civilmente responsabilă.

De menționat, că urmărirea penală din start a fost pornită pe mai multe articole: art. 190 alin. (5), art. 310 alin. (1) și art. 361 alin. (2) Cod penal, pentru a crea iluzii false cu privire la gravitatea faptelor precum că comise, însă din conținutul ordonanțelor emise de organul de urmărire penală, doar faptul adresării Băncii în instanța de judecată este considerat drept escrocherie, pe când nici într-un act (ordonanță) nu este specificat care probe nemijlocit și prin ce metode au fost falsificate în procesul civil, precum și ce acte sau documente oficiale sunt false, metoda de confeccionare, de cine au fost deținute și unde au fost folosite. Aceste afirmații conțin un caracter declarativ și, periodic, înainte de ședințele de judecată pe dosarele civile, procurorul emite câte o ordonanță, pe care, XXXXXX XXXXXX și/sau reprezentantul său, le prezintă drept proba în argumentarea poziției lor.

De asemenea, persoanele în cauză încearcă să manipuleze opinia publică și a magistraților prin publicarea, prin intermediul portalului XXXX, a publicațiilor cu titluri de genul celor ce induc prezumția că Banca se face vinovată de fraude și este implicată în scheme de deposedare.

Pe parcursul derulării cauzei penale, BC „XXXXXX” SA și reprezentanții săi au încercat să prezinte organului de urmărire penală argumente și probe ce demonstrează ilegalitatea dosarului penal, însă, spre regret, concluzionează că în realitate se urmărește un alt scop, cel de a deposeda Banca de mijloace financiare.

Un exemplu al atitudinii tendențioase este că, deși în dispozitivul ordonanței din xx.xx.2023, la pct.2, procurorul indică despre necesitatea notificării BC „XXXXXX” și altor persoane interesate, Banca a aflat despre existența acestei ordonanțe mult mai târziu decât Xxxxxx Xxxxxx, în cadrul unei ședințe de judecată la care a participat avocatul Băncii. La xx.xx.2023 Banca a solicitat de la Procuratura Anticorupție prezentarea informației privind calitatea procesuală a Băncii în cadrul dosarului penal respectiv, dar a primit răspuns abia la xx.xx06.2023, procurorul indică precum că a remis-o în adresa Băncii la data de xx.xx.2023, deși în realitate ordonanța este depusă pentru expediere tocmai la xx.xx.2023, dovada în acest sens servind ștampila aplicată pe plic de IS „Poșta Moldovei”.

Paradox reprezintă și acel fapt, că încercând să fie auziți, dl Xxxxxx Xxxxxx s-a adresat cu o cerere către conducerea Procuraturii Anticorupție, solicitând audiență. Dar, solicitarea adresată dnei Xxxxxx Xxxxxx - procuror-șefa a Procuraturii Anticorupție, a fost examinată de către același procuror, Ion Șlicari, prin prisma normelor din Codul de procedură penală și, prin ordonanța din xx.xx.2023, BC „XXXXXX” SA i s-a refuzat solicitarea de audiență, considerând că Banca și-ar fi prezentat poziția sa pe dosarul penal și nu ar avea dreptul de a solicita audiență la procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție. Deci, procurorul Ion Șlicari, care este subaltern al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, decide pe cine conducătorul instituției să primească în audiență și pe cine să nu primească, iar decizia nu este examinată potrivit normelor din Codul administrativ, după cum ar fi necesar, dar conform normelor din Codul de procedură penală.

În conținutul sesizărilor, nu este indicată ce abateri disciplinare, din șirul celor enumerate la art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, ar fi comis procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, Ion Șlicari, dar se solicită asigurarea apărării libertăților democratice ale BC „XXXXXX” SA, așa cum acestea sunt consfințite în Constituția Republicii Moldova și în corespundere cu valorile unui stat democratic european.

Din analiza materialelor administrate, Inspecția a constatat următoarea stare de lucruri:

Urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX, a fost pornită la xx.xx.2017 de către Oficiul XXXXXX al Procuraturii mun. Chișinău, în temeiul bănuielii rezonabile de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 27,190 alin. (5) Cod penal.

La xx.xx.2017, de către Oficiul XXXXXX al Procuraturii mun. Chișinău, a fost pornită urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX, în temeiul bănuielii rezonabile de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 333 alin. (3) lit. a) Cod penal.

La xx.xx.2019 cauzele penale nr. XXXXXX și nr. XXXXXX, au fost conexe într-o singură procedură, cu atribuirea nr. XXXXXX.

La xx.xx.2019, la cauza penală XXXXXX, a fost conexată cauza penală nr. XXXXXX, în care urmărirea penală a fost pornită pe faptul săvârșirii infracțiunilor prevăzute în art. 190 alin. (5), 310 alin. (1), 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, în rezultatul examinării plângerii cet. Xxxxxx Xxxxxx în interesele SRL „XXXXX”.

Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, Nicolae Pîrău, exercitând urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX, prin ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț din xx.xx.2020, l-a recunoscut pe Xxxxxx Xxxxxx în calitate de bănuț, fapta fiind încadrată potrivit art. 27,190 alin.(5) Cod penal.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, Xxxxxx Xxxxxx din xx.xx.2021, s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărire penală, în cauza penală nr. XXXXXX, a bănuțului Xxxxxx Xxxxxx, a învinuitului Xxxxxx Xxxxxx și clasarea procesului penal nr. XXXXXX.

La xx.xx.2021, Procurorul General, la plângerea părților vătămate și civile Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxxși SRL „XXXXXX”, verificând cu titlu de control ierarhic superior materialele cauzei nr. XXXXXX, bazându-se pe prevederile art. 287 alin. (1) pct. 1) și alin. (4) CPP, a dispus anularea ordonanței din xx.xx.2021 de scoatere de sub urmărire penală a bănuitului Xxxxxx Xxxxxx și învinuitului Xxxxxx Xxxxxx și de clasare a cauzei penale, cu reluarea urmăririi penale, motivându-se că, decizia este afectată de un viciu fundamental. Ordonanța Procurorului General din xx.xx.2021 a trecut testul controlului judiciar, legalitatea acesteia fiind confirmată prin Decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2022.

Începând cu data de xx.xx.2021 urmărirea penală în cauza penală este exercitată de procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, Ion Șlicari.

Prin ordonanța procurorului Ion Șlicari din xx.xx.2022, Xxxxxx Xxxxxxa fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.27, art. 190 alin.(5) și art. 190 alin.(5) Cod penal.

Menționez că, anterior, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, Xxxxxx Xxxxxx din xx.xx.2017, șeful departamentului juridic al BC „XXXXXX” - Xxxxxx Xxxxxx, a fost pus sub învinuire, cu incriminarea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 27,190 alin.(5) Cod penal.

Prin ordonanța procurorului Ion Șlicari din xx.xx.2023, s-au admis cererile din xx.xx.2023 și xx.xx.2023, înaintate de către reprezentantul părții vătămate și părții civile al SRL „XXXXXX”, Xxxxxx Xxxxxx, cu recunoașterea la cauza penală nr. XXXXXX, în calitate de părți civilmente responsabile, pe BC „XXXXXX” SA, c/f XXXX și SRL „XXXXXX”, c/f XXXXXX.

Ordonanța din xx.xx.2023 a fost adoptată având raționamentul asigurării reparării prejudiciilor cauzate prin infracțiuni părților vătămate și civile, dar și având la bază faptul că, reprezentanții și, nemijlocit entitățile juridice BC „XXXXXX” SA și SRL „XXXXXX”, au fost implicate direct la comiterea infracțiunilor investigate, iar prin Decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2020 s-a stabilit că, „[...]”.

Prin scrisoarea nr. XXXX din xx.xx.2023, copia de pe ordonanța prin care BC „XXXXXX” SA și SRL „XXXXXX” au fost recunoscute ca părți civilmente responsabile, a fost expediată pentru informare cet. Xxxxxx Xxxxxx, acesta fiind autorul cererilor din xx.xx.2023 și xx.xx.2023.

Prin scrisoarea nr. XXXX din xx.xx.2023, copia de pe ordonanța emisă la xx.xx.2023, a fost expediată către BC „XXXXXX” SA pentru informare, dar și pentru desemnarea unui reprezentant al părții civilmente responsabile pentru reprezentarea intereselor în cursul desfășurării procesului în cauza penală, în condițiile art.79 din Codul de procedură penală.

La fel, prin scrisoarea nr. XXXX din xx.xx.2023, copia de pe ordonanța emisă la xx.xx.2023, a fost expediată către ICS „XXXXXX” SRL pentru informare, dar și pentru desemnarea unui reprezentant al părții civilmente responsabile pentru reprezentarea intereselor în cursul desfășurării procesului în cauza penală, în condițiile art.79 din Codul de procedură penală.

Adresele nr. XXXX și nr. XXXX au fost expediate de către Procuratura Anticorupție pe adresa mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 171, bloc 1, dat fiind că ambele entități au aceeași adresă poștală. Faptul expedierii adreselor nr. XXXX și nr. XXXX este probat prin fotocopia din Registrul de evidență a corespondenței de ieșire a Procuraturii Anticorupție și extrasul din Sistemul informațional electronic „e-management. Documente”.

La xx.xx.2023, dl Xxxxxx Xxxxxx, Director General al BC „XXXXXX”, a formulat în cadrul cauzei penale nr. XXXXXX, o cerere, prin care a solicitat furnizarea

informației dacă BC „XXXXXX” SA are statut procesual în cauza penală nr. XXXXXX, aflată în gestiunea Procuraturii Anticorupție, în caz afirmativ, cu eliberarea unui copii a ordonanței procurorului cu privire la recunoașterea băncii într- o anumită calitate procesuală.

La xx.xx.2023, prin adresa nr. XXXX solicitantului informației i s-a comunicat, conform textului, citez: „...la xx.xx.2023, a fost emisă ordonanța de recunoaștere a BC „XXXXXX” SA, c/f XXXXXX, în calitate de parte civilmente responsabilă în cauza penală nr. XXXXXX, pornită la xx.xx.2017 în temeiul bănuielii rezonabile de săvârșire a infracțiunii prevăzută la art. 27, 190 alin. (5) Cod penal, copia ordonanței menționate fiind expediată în adresa instituției dvs. prin scrisoarea nr. XXXX din xx.xx.2023.

Consecvent, în scrisoarea respectivă s-a solicitat, în condițiile art. 79 din Codul de procedură penală, desemnarea unui reprezentant al părții civilmente responsabile pentru prezentarea intereselor în cursul desfășurării procesului în cauza penală.

În contextul dat, vă expediem în mod repetat copia ordonanței de recunoaștere în calitate de parte civilmente responsabilă și copia scrisorii de informare din xx.xx.2023, conform textului, pe 5 (cinci) file”, încheiat citatul.

Faptul expedierii adresei nr. XXXX este probat prin fotocopia din Registrul de evidență a corespondenței de ieșire a Procuraturii Anticorupție și extrasul din Sistemul informațional electronic „e-management. Documente”.

Tot la xx.xx.2023, Directorul General al BC „XXXXXX” SA, dl XXXXXX XXXXXX, a înaintat conducerii Procuraturii Anticorupție, în particular, dnei XXXXXX XXXXXX, o întâlnire pentru a prezenta detalii relevante privind evoluția procesului penal. La aceeași dată, cererea a fost repartizată, de către adjunctul interimar al Procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, XXXXXX XXXXXX, procurorului Ion Șlicari, cu rezoluția: „Pentru examinare. Rog să informați”.

Prin ordonanța procurorului Ion Șlicari din xx.xx.2023, s-a dispus respingerea cererii formulate, fiind motivat *inter alia* următoarele: „...organul de urmărire penală califică solicitarea reprezentantului administrativ al instituției financiare drept una extra procesuală, care nu este reglementată de Codul de procedură penală or, interacțiunea dintre organul de urmărire penală și partea civilmente responsabilă, în persoana reprezentantului desemnat, este strict prevăzută de dispozițiile art. 74, 79 și 80 din Codul de procedură penală... ”. Menționează dl procuror Șlicari că a raportat cazul în ordine ierarhică.

Ordonanța din xx.xx.2023 a fost expediată în adresa BC „XXXXXX” SA prin scrisoarea nr. XXXX din xx.xx.2023.

La xx.xx.2023, Directorul General al BC „XXXXXX” S.A., dl XXXXXX XXXXXX, a depus o plângere, în ordinea art.299¹ Cod de procedură penală, prin care a solicitat anularea ordonanței procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Ion Șlicari din xx.xx.2023, privind recunoașterea BC „XXXXXX - XXXXXX” SA, cod fiscal XXXX, în calitate de parte civilmente responsabilă în cauza penală nr. XXXXXX, precum și obligarea procurorului să lichideze încălcările ce lezează drepturile și libertățile fundamentale ale omului la un proces echitabil, în termen rezonabil.

Prin ordonanța adjunctului interimar al Procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, XXXXXX XXXXXX, din xx.xx.2023, plângerea fost respinsă ca neîntemeiată, copia de pe hotărâre fiind expediată în adresa petentului prin scrisoarea nr. XXXX din xx.xx.2023.

În partea descriptivă a ordonanței din xx.xx.2023, este adusă următoarea motivare: [...]”.

Tot la xx.xx.2023, Directorul General al BC „XXXXXX” SA, dl XXXXXX XXXXXX, a înaintat o solicitare către procurorul de caz și Agenția de Recuperare a Bunurilor

Infraționale, prin care a solicitat amânarea oricăror acțiuni, inclusiv, dar fără a se limita la măsuri asigurătorii, în baza ordonanței din xx.xx.2023, până la decizia irevocabilă a instanțelor competente asupra plângerii băncii.

Solicitarea în cauză a fost respinsă prin ordonanța procurorului Ion Șlicari din xx.xx.2023 și expediată în adresa BC „XXXXXX” SA prin scrisoarea nr. XXXX din xx.xx.2023.’

La xx.xx.2023, o solicitare similară a parvenit în adresa Procuraturii Anticorupție de la Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale a Centrului Național Anticorupție, ultima fiind soluționată prin scrisoarea, cu caracter informativ, nr. XXXX din xx.xx.2023.

De menționat că, la xx.xx.2023, în adresa ARBI a CNA, a fost expediată delegația cu nr. XXXX, prin care s-a solicitat efectuarea investigațiilor financiare paralele, în scopul urmăririi bunurilor infraționale, acumulării probelor cu privire la acestea și indisponibilizarea lor, în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infrațiune.

La xx.xx.2023, la prezenta cauză penală au fost depuse 2 (două) demersuri privind autorizarea punerii sub sechestru, în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infrațiune, asupra bunurilor imobile ale învinutului Xxxxxx Xxxxxx și ale SRL „XXXXXX”, c/f XXXXXX, în sumă totală de 135 000 000 lei.

Măsuri asigurătorii pe bunurile BC „XXXXXX” SA, până la etapa actuală, nu au fost aplicate.

În intervalul xx-xx.xx.2023, Procuratura Anticorupție, a înregistrat mai multe adresări ale Directorului General BC „XXXXXX” SA, dl Xxxxxx Xxxxxx, între care erau elemente de conexitate, parvenite atât direct, cât și prin intermediul altor instituții ale statului, în care erau invocate pretinse acțiuni ilegale din partea unor creditori, care se eschivează de la executarea obligațiilor de restituire a datoriilor prin atacuri și amenințări directe asupra Băncii „XXXXXX”, inclusiv acțiuni ilegale ale procurorului de caz.

Prin ordonanța adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Xxxxxx Xxxxxx, din xx.xx.2023, plângerile înaintate de dl Xxxxxx Xxxxxx și dl Xxxxxx, au fost respinse ca neîntemeiate. Copia de pe ordonanța din xx.xx.2023 a fost expediată în adresa petenților prin scrisoarea nr. XXXX din xx.xx.2023.

În procesul de verificare disciplinară, a menționat dl procuror Șlicari că, în virtutea funcției procesuale exercitate în cauza penală nr. XXXXXX, toate acțiunile de urmărire penală pe care le-a efectuat în această cauză, au fost realizate cu bună-credință și în conformitate cu legislația procesual-penală.

Procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, Ion Șlicari, activează în funcția de procuror începând cu xx.xx.2018. Sancțiuni disciplinare nu i-au fost aplicate. Prin Hotărârea Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor nr. XXXX din xx.xx.2022, activitatea procurorului Ion Șlicari a fost apreciată cu calificativul „Foarte bine”.

Pornind de la particularitățile speței, Inspekția procurorilor va analiza dacă, din perspectivă disciplinară, acțiunile procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Ion Șlicari, întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură - *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin.(3).*

Conform art.41 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, o sancțiune disciplinară se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare comise și în funcție de circumstanțele personale ale acestuia. Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sunt evaluate având în vedere atât efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în

cadrul cărora s-a comis fapta, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului Procuraturii.

Așa cum am menționat în compartimentul *condițiile deforma și conținut ale sesizării*, remarc că autorul sesizării cu privire la faptele ce prezintă preținse abateri disciplinare, invocă abateri ce derivă din activitatea procesuală și cea decizional-procesuală a procurorului Ion Șlicari.

În conformitate cu prevederile art.246 alin.(1), art.299 alin.(1) și art.299² alin.(1) Cod de procedură penală, termenul de soluționare de către procuror și, corespunzător, a plângerilor în ordine de control ierarhic superior, este de 15 zile.

Conform art.231 alin.(3) CPP - la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Verificarea disciplinară a constatat că, adoptarea de către procurorul I. Șlicari a ordonanței din xx.xx.2023 și, corespunzător, răspunsului nr. XXXX din aceeași dată, în raport cu data înregistrării în Procuratura Anticorupție a cererilor (n.a. - XXXX și nr. XXXX din xx.xx.2023), s-a efectuat în termenul prevăzut de art. 246 alin. (1) Cod de procedură penală. Termenul prevăzut de art.246 alin.(1) Cod de procedură penală, a fost respectat de procurorul I. Șlicari și la soluționarea cererii nr. XXXX din xx.xx.2023, prin adoptarea ordonanței din xx.xx.2022 și formularea adresei nr. XXXX din aceeași dată.

În atare circumstanțe, pe acest palier, angajarea răspunderii disciplinare a procurorului I. Șlicari este inadmisibilă.

Dincolo de cele menționate, constat că și de către procurorii ierarhic superior, Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx, a fost respectat termenul de soluționare a plângerilor înregistrate în ordine de control ierarhic. Astfel, din perspectivă temporală, adoptarea ordonanțelor la data de xx..xx.2023 și, corespunzător, xx.xx.2023, este în acord cu cadrul legal. Mai mult ca atât, în procesul de efectuare a testului de legalitate și temeinicie a ordonanței din xx..xx.2023 și a acțiunilor/inacțiunilor procurorului I. Șlicari, nici unul dintre procurorii ierarhic superior (n.a. — Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx) nu au respins solicitările (n.a. — *plângerile înaintate în ordinea art.299¹- 299² CPP*) de efectuare a controlului ierarhic superior, pe motive de tardivitate.

Potrivit art.243 Cod de procedură penală, comunicarea celorlalte (n.a. - *altele decât citațiile*) acte de procedură se face potrivit dispozițiilor prezentului capitol (n.a. - *Capitolul II din Titlul VIII a Părții generale a Codului de procedură penală*). Astfel, potrivit prevederilor citate *supra*, regula, este că comunicarea actelor de procedură penală se face prin intermediul agentului împuternicit a serviciului poștal, iar comunicarea prin intermediul notei telefonice sau telegrafice, prin telefax, prin mijloace electronice, prin intermediul poștei electronice sau prin orice alt sistem de mesagerie electronică, reprezintă excepția.

Din această optică, constat că s-a respectat forma de comunicare a actelor de procedură la expedierea adreselor nr. XXX din xx.xx.2023, nr. XXXX și nr. XXXX din xx.xx.2023, nr. XXXX din xx.xx.2023 (n.a. - *semnate de procurorul I. Șlicari*), nr. XXXX din xx.xx.2023 (n.a. - *semnată de procurorul Xxxxxx Xxxxxx*) și nr. XXXX din xx.xx.2023 (n.a. - *semnată de procurorul Xxxxxx Xxxxxx*), prin intermediul serviciului poștal.

Așa cum este menționat în doctrina în materie disciplinară pentru procurori și judecători, atunci când se pune în discuție modul în care un procuror a interpretat și a aplicat o normă materială sau procesuală, este necesară o precauție deosebită, pentru a nu diminua valoarea principiului de liberă apreciere a probelor, care recunoaște în subsidiar elementul „propriei convingeri” și reprezintă o garanție a independenței procurorului.

De altfel, punctez asupra faptului că în procesul de verificare disciplinară, inspectorul nu își poate aroga nici competențe ale procurorului ierarhic superior, nici ale

instanței de judecată, fiind în imposibilitate să le substituie. Aprecierile despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile.

Pun în evidență că, în cuprinsul ordonanței din xx.xx.2023, procurorul I. Șlicari a efectuat o analiză judicioasă a circumstanțelor și faptelor ce pot antrena răspunderea civilă, dispunând în consecință atribuirea statutului procesual de parte civilmente responsabilă. Fără a intra în câmpul de legalitate și temeinicie a ordonanței din xx.xx.2023 (n.a. — *această chestiune nu este în apanajul de competențe a inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor*, verificarea disciplinară a constatat că soluția procurorului conține elemente de motivare atât în fapt, cât și în drept, detaliat redată în secțiunea *verificare disciplinară*.

Suplimentar, constat că în procesul de verificare a legalității și temeiniciei ordonanței procurorului Ion Șlicari din xx.xx.2023, asupra argumentelor invocate în plângerea dlui XXXXXX XXXXXX, s-au expus procurorii ierarhic superior din cadrul Procuraturii Anticorupție, XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX. În prezent, asupra ordonanțelor din xx.xx.2023 și, corespunzător, xx.xx.2023 și xx.xx.2023, poate fi declanșată faza controlului judiciar și astfel, apreciez că persoanele interesate, își pot revendica efectiv în fața instanței de judecată drepturile pretins a fi lezate or, această oportunitate, este o componentă inerentă procesului echitabil.

Pe de altă parte, în cadrul verificării disciplinare, Inspecția procurorilor nu a identificat probe ce să demonstreze că procurorul Ion Șlicari, la adoptarea ordonanței din xx.xx.2023, a acționat cu rea-credință, irațional sau nerezonabil.

În condițiile în care, la această etapă, ordonanța din xx.xx.2023 este în vigoare și se bucură de prezumția de legalitate, angajarea răspunderii disciplinare a procurorului Ion Șlicari, pe marginea felului în care acesta a înțeles să gestioneze și a soluționat lucrările de urmărire penală nr. XXXXXX, este inadmisibilă.

În raport cu modalitatea de soluționare a cererii de audiență (n.a. - *autorul a numit-o „întâlnire”*), reiterez că aceasta a fost soluționată de către dl procuror Șlicari în temeiul rezoluției procurorului ierarhic superior, prin ordonanță (n.a. - *care la rândul ei poate fi supusă controlului ierarhic*), stare de lucruri ce exclude un exces de competențe din partea procurorului I. Șlicari.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția procurorilor, cet. XXXXXX XXXXXX la data de xx.xx.2023, a depus o contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023 și a solicitat Colegiului de disciplină și etică constatarea abaterii disciplinare în acțiunile procurorului delegat în Procuratura Anticorupție Ion Șlicari cu aplicarea sancțiunilor disciplinare săvârșite pe parcursul conducerii urmăririi penale în cauza penală nr. XXXXXX.

Decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării în termen de 10 zile de la data recepționării deciziei, la Colegiul de disciplină și etică (în continuare Colegiu).

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2023, iar contestația a fost depusă la xx.xx.2023.

Din conținutul contestației reiasă că, decizia Inspecției Procurorilor din xx.xx.2023, a fost expediată la data de xx.xx.2023 cu nr. de ieșire XXXX și a fost recepționată de către petent la data de xx.xx.2023.

Prin urmare, Colegiul constată că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Studiind contestația depusă de cet. XXXXXX XXXXXX, Director General al Băncii Comerciale „XXXXXX” SA și actele administrate în ședința Colegiului, verificând

argumentele expuse de ultimii, Colegiul consideră că contestația depusă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei, respectiv nu a identificat temeieri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului Ion Șlicari.

În confirmarea celor expuse supra, Colegiul reține faptul despre legalitatea pornirii cauzelor penale pe marginea sesizărilor depuse de cet. XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX. Referitor la ordonanța din xx.xx.2023, s-a constatat, că soluția procurorului a conținut elemente atât de fapt, cât și de drept, neconstatându-se faptul că a acționat cu rea-credință, irațional sau nerezonabil. Mai mult, referitor la legalitatea acestei ordonanțe, s-au expus procurorii ierarhici superiori din cadrul Procuraturii Anticorupție, XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX. Despre soluțiile adoptate, factorii de decizie al băncii comerciale au fost anunțați în termen, fapt ce reiese din materialele anexate la prezenta cauză disciplinară.

Colegiul, reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ -77⁷ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016 și modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12- 13/17 din 24.01.2017, Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge contestația depusă de dl. XXXXXX XXXXXX, Director General al Băncii Comerciale "XXXXXX" SA împotriva deciziei Inspecției procurorilor 13 septembrie 2023 adoptată în urma examinării sesizării depuse, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de procurorul Ion Șlicari.

2. Hotărârea se pronunță la data de 06.12.2024.

3. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile de la pronunțare, prin intermediul Colegiului.

**Președinte al
Colegiului de Disciplină și etică**

semnat

Vladislav GUȚAN